

Jaarverslag 2020 van het College van Diakenen van de Protestantse Gemeente Apeldoorn

Namens het College van Diakenen van de Protestantse Gemeente te Apeldoorn bieden wij u het jaarverslag van 2020 aan. Dit bestaat uit de jaarrekening en een inhoudelijk verslag.

Jaarrekening van het College van diakenen

De belangrijkste gebeurtenis in het jaar is natuurlijk de COVID-19 pandemie. Deze is ook op ons, op allerlei manieren, van invloed geweest. Voorbeelden hiervan zijn de manier waarop wekelijks wordt geïncollateerd, de uitvoering van de projecten die door ons worden gesteund, het besluitvormingsproces van het College en de invloed op de financiële markten en de waarde van beleggingen. De invloed op Baten en Lasten wordt hieronder toegelicht, nagenoeg alle vergaderingen van zowel het Moderamen als van het volledige College hebben in 2020 middels videoverbinding plaatsgevonden.

Dit is het tweede jaar dat gerapporteerd wordt met FRIS (Financieel Rapportage en Informatie Systeem), dat door de Protestantse Kerk Nederland wordt voorgeschreven. Ook het werken met een streefrendement van 3,5 % en de waardering van de beleggingen tegen beurswaarde vindt nu voor het tweede jaar plaats zodat de vergelijkende cijfers 2019 op dezelfde basis zijn samengesteld als de jaarcijfers 2020.

Baten en lasten 2020 ten opzichte van 2019

Aan de kant van de Opbrengsten en Baten is een duidelijke teruggang waarneembaar van de Opbrengsten levend geld, dat voornamelijk bestaat uit de opbrengsten uit Collecten in kerkdiensten, en van de Door te zenden collecten en giften. Deze teruggang moet voornamelijk worden toegeschreven aan het verminderd kerkbezoek vanwege de Covid-19 pandemie. Er zijn weliswaar alternatieve methoden aangeboden aan de gemeenteleden om bij te dragen aan een collecte, maar die gaan altijd gepaard met elektronisch bankieren, en niet alle gemeenteleden zijn daarin goed thuis. Inmiddels wordt door de meeste wijken de app Appostel, van de Stichting Kerkelijk Geldbeheer, naar voren gebracht als de beste methode om aan collecten bij te dragen. Aan deze app is een goede administratieve verwerking van de collecten gekoppeld.

Voor het resultaat op beleggingen wordt uitgegaan van een streefrendement van 3,5 %, rekening houdend met de kosten van het vermogensbeheer. Het overschot of tekort ten opzichte van dit streefrendement wordt toegevoegd of onttrokken aan een Bestemmingsreserve, voor zolang er sprake is van een toereikend saldo bij deze reserve.

	<u>2020</u>
Rendement beleggingen	€ 73.999,-
Overige beleggingsopbrengsten en -kosten	€ 23.572,-
Toevoeging/Onttrekking Bestemmingsreserve	€ 49.225,-
	—————
Totaal resultaat beleggingen	€ 146.796,-

In 2019 was er sprake van een Koersresultaat beleggingen van € 314.615,-, hiervan is toen € 194.132,- toegevoegd aan de bestemmingsreserve Koersverschillen.

De Mutaties bestemmingsreserves/-fondsen bestaat uit de volgende posten:

	<u>2020</u>	<u>2019</u>
<i>Onttrekkingen:</i>		
Koersverschillen	€ 49.225,-	
Legaat Hofstad	500,-	
Reservering Jeugddiaconaat	1.500,-	3.000,-
<i>Toevoegingen:</i>		
Koersverschillen		-/- 194.132,-
Herwaardering onroerend goed	-/- 14.000,-	-/- 18.000,-
Legaat Hofstad -/-		-/- 82,-
	-----	-----
Totaal mutaties	€ 37.225,	-/- € 209.214,-

Aan de kant van Uitgaven en Kosten zijn er geen grote verschillen tussen de beide jaren, met uitzondering van de post Salarissen en vergoedingen. Reden hiervoor is dat gedurende het jaar 2020 de positie van Diaconaal Consulent / Diaconaal Ondernemer voor een deel van het jaar vacant is gebleven.

In totaal is er sprake van een positief resultaat van € 54.427,- , terwijl dit vorig jaar € 47.542,- was.

Baten en Lasten 2020 ten opzichte van de Begroting

Ook hier geldt dat het effect van de Covid-19 pandemie zichtbaar is op de regels Opbrengsten levend geld en Door te zenden collecten en giften. Deze zijn beduidend lager dan de begroting.

Salarissen en vergoedingen waren begroot op € 73.700,- terwijl deze in werkelijkheid uitkomen op € 41.649,-. Reden hier voor is het vacant blijven van de positie Diaconaal Consulent / Diaconaal Ondernemer voor een deel van het jaar.

Diaconaal werk plaatselijk was begroot op € 80.000,- terwijl in werkelijkheid € 67.704,- is uitgegeven. De belangrijkste reden hiervoor is weer gelegen in de Covid-19 pandemie. Hierdoor konden een groot aantal wijkactiviteiten, zoals ouderenmiddagen, geen doorgang vinden.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen komt, na verwerking van het positieve resultaat, uit op een totaal van € 5.002.543,-. Dit bestaat uit een bedrag van € 4.801.289,- algemene reserve en een bedrag van € 201.254,- als bestemmingsreserves en -fondsen.

Uit de jaarrekening blijkt dat ruim € 125.000,- direct is besteed aan diaconaal werk, zowel plaatselijk, regionaal als wereldwijd. Zie hieronder voor een inhoudelijke toelichting hierop. Het eigen vermogen wordt gebruikt om deze activiteiten mogelijk te maken.

In de toekomst zal dit beslag op het eigen vermogen verder toenemen vanwege de plannen voor diaconale activiteiten, zoals die hieronder verder worden toegelicht. Het beslag op het vermogen gedurende de jaren 2021 tot 2026 bedraagt jaarlijks circa € 220.000,- volgens het meerjarenplan voor die jaren.

Inhoudelijk verslag over het jaar 2020

Activiteiten

In het jaar 2020 is er door de vacatureperiode en de COVID-19 pandemie minder ingezet op activiteiten vanuit het College van Diakenen.

Het grootste succes van dit jaar was de actie Vakantiegeld Samen Delen. Er was een uitbreiding van de actie, met deelname door Beemte Broekland en Wenum Wiesel. Zo was de gehele Protestantse Gemeente Apeldoorn bij het project betrokken, in samenwerking met zo'n 15 andere geloofsgemeenschappen. Het was spannend of de beperkingen van de COVID-19 pandemie een succesvolle actie in de weg zouden staan. Waar gewoonlijk in alle deelnemende kerken papieren folders worden uitgedeeld aan kerkgangers en die ook op alle strategische plekken aan mogelijke ontvangers worden aangereikt, verliep de actie nu grotendeels digitaal. Toch is er een recordbedrag aan giften opgehaald, € 124.547,93 euro en ook waren er weer meer (goedgekeurde) aanvragen. Het geld is verdeeld over 698 huishoudens, waardoor het ingezamelde bedrag ten goede is gekomen aan 897 volwassenen en 699 kinderen. Het gemiddelde bedrag per huishouden is 178 euro.

In januari was er een geslaagde inspiratiebijeenkomst van Stichting Kerk en Vluchteling, in samenwerking met Stichting Present, om vrijwilligers uit kerken te stimuleren tot meer betrokkenheid bij vluchtelingen. Daarna waren ontmoetingen niet meer mogelijk vanwege de COVID-19 pandemie. Ook het ontbreken van een diaconaal werker maakte dat er weinig activiteit meer is ontplooid.

Het Wee-Wee-café vierde in januari het 5-jarig bestaan. Daarvoor werden ook de oprichters uitgenodigd. Het was een positieve bijeenkomst. De opkomst van het Wee-Wee-café was het laatste jaar niet zo hoog, wat leidde tot een enquête naar de behoefte onder 50+ ers in de WW. Hieruit kwam naar voren dat er altijd nog behoefte is aan het geboden programma en de ontmoeting. Kort daarop waren bijeenkomsten niet meer mogelijk vanwege de COVID-pandemie.

Ondersteuning

Vanuit de diaconie van de Protestantse Gemeente Apeldoorn werd ondersteuning verleend aan de volgende initiatieven en werkgroepen: Schuldhulpmaatje, ONE Apeldoorn, de Voedselbank, de Stichting Kerk en Vluchteling, het CNAP en Vakantiegeld Samen Delen Apeldoorn.

Mensen en organisatie

a. vacatureperiode

Na het vertrek van de diaconaal consulent, Frans Hoogendijk, in de zomer van 2019, is door het College van Diakenen ingezet op de ontwikkeling van een nieuwe beleidsvisie. Voor het vervullen van een paar taken van Frans Hoogendijk werd Gertrudeke van der Maas voor een aantal uren ingehuurd. Het ging daarbij om voortzetting van taken op het gebied van Vakantiegeld Samen Delen (september t/m juni) en de werkgroep Kerk & Vluchteling en het Wee-Wee-café (september t/m februari).

b. Beleidsbezinning

Onder leiding van Jenneke Span heeft het (moderamen van) het College van Diakenen gewerkt aan een nieuwe beleidsvisie voor het College. In de zomer van 2021 was de visie klaar. Er is ook een logo ontworpen dat de beleidsvisie weergeeft.

Inspiratie voor het diaconale werk is te vinden in de Bijbelse verhalen, zoals in het bijzonder Matteüs 25 en Lucas 10. Deze verhalen inspireren om geloof om te zetten in daden van barmhartigheid (helpen van mensen in de knel) en gerechtigheid (opkomen voor mensen in de knel en je sterk maken tegen onrechtvaardige structuren). De uitgangspunten voor de diaconale inzet zijn gelijkwaardigheid en wederkerigheid.

Hoofdpunten voor beleid die uit de visie voortvloeien, volgen hieronder.

- Het sociale gezicht van de kerk in de stad versterken. Het diaconale werk mag meer zichtbaar worden en de diaconie wil zelf ook meer zichtbaar worden, zodat hulpvragen de diaconie ook weten te bereiken.
- Daartoe wil de diaconie twee centrale werkers aanstellen: 1) diaconaal ondernemer: een beleidsondersteunende functie (visie ontwikkelen, netwerken, communicatie) 2) een diaconaal werker: een meer praktische functie in het uitvoerende werk van het diaconaat (hulverlening, doorverwijzing, werkzaam in projecten). Aanvullend zal er in de toekomst een kleine functie zijn voor administratief medewerker. Momenteel worden een aantal taken van de toekomstige diaconaal werker door de huidige administratief medewerker vervuld.
- De droom is een diaconaal centrum, een fysieke plek waar de diaconale werkers werkzaam zijn, waar samenwerking met andere organisaties is. Een fysieke eigen plek helpt om als diaconie meer zichtbaar en meer gevonden te worden in de samenleving.
- Om bovenstaande visie uit te voeren kan een deel van het vermogen geïnvesteerd worden.

c. Overleg van het College van Diakenen

Vanwege de COVID-19 pandemie is er na januari niet meer fysiek vergaderd door het College. Gedurende een periode waren er geen vergaderingen en werden overlegpunten gecommuniceerd via mail en belrondes. In november was voor het eerste een digitale vergadering van het voltallige College.

In de zomer is afscheid genomen van penningmeester Petra Wallin. In de herfst trad als haar opvolger Jan den Hengst aan.

d. Nieuwe aanstelling – diaconaal ondernemer

Per 1 november is een nieuwe diaconaal ondernemer werkzaam voor de Centrale Diaconie, ds. Gertrudeke van der Maas. Ds. Van der Maas is vanuit de Protestantse Gemeente Apeldoorn gedetacheerd naar het College van Diakenen voor het werk van diaconaal ondernemer. De aanstelling is verlopen met instemming van het Classicaal College voor de Behandeling van Beheerszaken. Het inwerken bestaat uit kennismaken met het werkveld, relaties leggen met werkers in relevante organisaties en de gemeente Apeldoorn.

Toekomst

Gedurende het jaar 2020 heeft de Centrale Diaconie zich georiënteerd op de activiteiten van pioniersplek de Sleutel. Het einde van de pioniersplek kwam in zicht en de vraag was of het project verder kan door een stichting op te richten. Ook was de vraag welke inhoudelijke en financiële verantwoordelijkheid het College van Diakenen voor dit project wilde nemen.

Wat houdt De Sleutel in? Op twee locaties in kwetsbare wijken van Apeldoorn verzorgen betaalde krachten samen met vrijwilligers een kinderclub, tienerkoken, koffie-inloop, ontmoetingen voor kwetsbare vrouwen, taalles, naailes en intercultureel koken. Voor de kosten van een van de werkers droeg de Centrale Diaconie afgelopen jaren al financieel bij aan dit project, maar had het geen inhoudelijke verantwoordelijkheid. In december 2020 heeft het College van Diakenen besloten om serieus te onderzoeken of het haalbaar was de het project bij de Centrale Diaconie onder te brengen.

In januari 2021 is het besluit genomen door het College van Diakenen de Sleutel te 'adopteren'. Hier ligt een belangrijke bestuurlijke taak voor de komende jaren.

Apeldoorn, maart 2021

Verkort Overzicht

	Begroting 2020	Rekening 2020	Rekening 2019
Opbrengsten en Baten			
Opbrengsten onroerende zaken	6.500	6.525	6.394
Opbrengsten uit rente, dividenden en beleggingen	73.500	68.556	68.551
Opbrengsten levend geld	55.000	49.986	64.732
Door te zenden collecten en giften	44.500	40.773	47.396
Totaal baten A	179.500	165.840	187.073
Uitgaven en Kosten			
Kosten overige niet-kerkelijke eigendommen en inventarissen	6.700	7.185	6.683
Afschrijvingen onroerende zaken, installaties/invent.	0	404	0
Kosten kerkdiensten en kerkelijke activiteiten	500	526	720
Verplichtingen/bijdragen aan andere organen	18.000	17.675	19.579
Salarissen en vergoedingen	73.700	41.649	56.310
Kosten beheer, administratie en archief	12.100	10.394	11.079
Rentelasten/bankkosten	28.000	29.827	29.368
Diaconaal werk plaatselijk	80.000	67.704	71.279
Diaconaal werk regionaal/landelijk	12.000	12.000	10.600
Diaconaal werk wereldwijd	6.500	6.500	11.000
Afdrachten door te zenden collecten en giften	44.500	40.773	47.396
Totaal lasten A	282.000	234.637	264.014
Operationeel resultaat (A)	-102.500	-68.797	-76.941
Incidentele baten en lasten			
Incidentele baten	-	87.999	336.697
Incidentele lasten	-	-2.000	-3.000
Incidentele baten en lasten (B)	-	85.999	333.697
Resultaat verslagjaar (A+B)	-102.500	17.202	256.756

	Begroting 2020	Rekening 2020	Rekening 2019
Mutaties bestemmingsreserves/-fondsen			
Onttrekkingen bestemmingsreserves	-	50.725	3.000
Onttrekkingen bestemmingsfondsen	-	500	-
Toevoegingen bestemmingsreserves	-	-14.000	-212.132
Toevoegingen bestemmingsfondsen	-	-	-82
Totaal mutaties bestemmingsreserves/-fondsen (C)	-	37.225	-209.214
Resultaat naar Algemene reserve (D)	-102.500	54.427	47.542

Balans

	2020	2019
Activa		
Onroerende zaken	201.000	187.000
Installaties en inventarissen	811	1
Financiële vaste activa	771.738	712.116
Beleggingen	3.951.698	3.894.174
Kortlopende vorderingen en overlopende activa	21.368	39.587
Geldmiddelen	248.506	323.713
Totaal	5.195.121	5.156.591
Passiva		
Algemene reserve	4.801.289	4.746.862
Bestemmingsreserves en -fondsen	201.254	238.479
Voorzieningen	18.074	16.574
Crediteuren	16.880	30.239
Kortlopende schulden en overlopende passiva	157.624	124.437
Totaal	5.195.121	5.156.591

Algemene gegevens

	2020	2019
Aantal belijdende leden	5.808	6.077
Aantal doopleden	5.463	5.563
Totaal aantal leden	11.271	11.640
Aantal pastorale eenheden (PE)	7.766	7.975
Gemiddelde bijdrage per lid (=levend geld / # leden)	4	6
Gemiddelde bijdrage per pastorale eenheid (=levend geld / # PE)	6	8